

บุปผวรรณ อาจใหญ่²

ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติกรณีความผิดซึ่งหน้าและการพินิจ

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุโขทัย) คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อาวธุขณะปฏิบัติหน้าที่ เมื่อพนักงานคุมประพฤติออกติดตามและสอดส่องผู้ถูกคุมความประพฤติ ตามอำนาจหน้าที่ ในมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ.2559 พนักงานคุมประพฤติออกติดตามผู้ถูกคุมความประพฤติ แล้วพบว่าผู้ถูกคุมความประพฤติเตรียมการที่จะหลบหนี พนักงานคุมประพฤติควรมีอำนาจในการอายัดตัวไว้ก่อนเพื่อป้องกันการหลบหนีของผู้ถูกคุมความประพฤติและพนักงานคุมประพฤติควรพกพาอาวุธได้ในขณะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยของพนักงานคุมประพฤติในขณะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อป้องกันตัวเอง เพื่อความปลอดภัยของพนักงานคุมประพฤติ และในการออกพื้นที่ซึ่งมีหลายพื้นที่ที่ยังไม่ปลอดภัย หากพนักงานคุมประพฤติเป็นผู้หญิง ในการออกพื้นที่ห่างไกลนั้นย่อมเสี่ยงกันอันตราย ทั้งนี้เพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับพนักงานคุมประพฤติในการออกติดตามและสอดส่องผู้ถูกคุมความประพฤติ

ประเด็นปัญหาที่สองให้พนักงานคุมประพฤติสามารถเพิ่มหรือลดเงื่อนไขในการคุมความประพฤติได้ตามสมควร เมื่อศาลมีคำสั่งให้คุมความประพฤติผู้ถูกคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 วรรคสอง เมื่อการคุมความประพฤติไปได้ระยะหนึ่งพนักงานคุมประพฤติควรปรับหรือลดเงื่อนไขในการคุมความประพฤติได้ หากผู้ถูกคุมความประพฤติมารายงานตัวสม่ำเสมอตามที่พนักงานคุมประพฤตินัดหมาย พนักงานคุมประพฤติสามารถลดเงื่อนไขในการคุมประพฤติได้ หรือหากผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข พนักงานคุมประพฤติก็สามารถเพิ่มเงื่อนไขการคุมความประพฤติได้ตามสมควร โดยไม่ต้องร้องขอต่อศาล ทั้งนี้เงื่อนไขที่พนักงานคุมประพฤติเพิ่มเติมต้องไม่มากกว่าโทษที่ผู้ถูกคุมความประพฤติจะได้รับ การเพิ่มหรือลดเงื่อนไขในการคุมความประพฤติได้นั้นต้องอยู่ในเงื่อนไขที่ศาลวางไว้แต่แรกว่าให้ผู้ถูกคุมความประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างไร

ประเด็นที่สามปัญหาของพนักงานคุมประพฤติในการเข้าถึงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัล เพื่อประโยชน์ต่อการสืบค้นประวัติภูมิหลังของถูกคุมความประพฤติหรือจำเลย เมื่อพนักงานคุมประพฤติต้องทำรายงานเพื่อเสนอต่อศาล พนักงานคุมประพฤติต้องแนบประวัติการกระทำความผิดของผู้ถูกคุมความประพฤติเพื่อประกอบรายงาน แต่ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายใดให้อำนาจพนักงานคุมประพฤติในการสืบค้นประวัติการกระทำความผิดได้เอง กรมคุมประพฤติจึงมีข้อตกลงประสานความร่วมมือจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด เป็นเหตุให้ต้องเลื่อนการส่งรายงานทำให้กระบวนการยุติธรรมล่าช้า

จากการศึกษาค้นคว้าอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ.2559 ผู้ศึกษาพบว่า มี ข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติกรณีความผิดซึ่งหน้าและการพกพาอาวุธขณะปฏิบัติหน้าที่ พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ.2559 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติไว้ในมาตรา 14 และ 15 ในการสืบเสาะและพินิจการออกติดตามและสอดส่อง เพื่อให้ผู้ถูกคุมความประพฤติ

ปฏิบัติตามเงื่อนไขและสามารถแก้ไขปรับปรุงตนเองได้ เพื่อป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ให้
อำนาจพนักงานคุมประพฤติสามารถเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ ที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูก
คุมความประพฤติเกี่ยวข้อง

ผู้เขียนเสนอแนะแก้ไขพระราชบัญญัติคุมประพฤติพ.ศ.2559 ขอแก้ไขใหม่โดยเพิ่มอนุมาตราที่ (15)
ของมาตรา 14 บัญญัติว่า “ให้พนักงานคุมประพฤติจับกุมผู้ถูกคุมความประพฤติขณะกระทำความผิดซึ่งหน้าและ
สามารถพกพาอาวุธขณะปฏิบัติหน้าที่”

2.พนักงานคุมประพฤติสามารถเพิ่มหรือลดเงื่อนไขในการคุมความประพฤติได้ตามสมควร

ตามมาตรา 56 ของประมวลกฎหมายอาญา ให้ผู้ถูกคุมความประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่ศาลหรือ
พนักงานผู้มีอำนาจไว้ อย่างครอบคลุม เพื่อให้ผู้ถูกคุมความประพฤติปฏิบัติตามโดยควรพนักงาน
คุมประพฤติสามารถปรับหรือลดเงื่อนไขได้ตามความเหมาะสมและพฤติกรรมของผู้ถูกคุมความประพฤติ

ผู้เขียนเสนอแนะแก้ไขพระราชบัญญัติคุมประพฤติพ.ศ.2559 ขอแก้ไขใหม่ โดยเพิ่มอนุมาตราที่ (16)
ของมาตรา 14 บัญญัติว่า “พนักงานคุมประพฤติสามารถเพิ่มหรือลดเงื่อนไขการคุมความประพฤติได้ตามที่
เห็นสมควร ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้”

3. ปัญหาของพนักงานคุมประพฤติในการเข้าถึงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัลเพื่อประโยชน์ต่อ
การสืบค้นประวัติภูมิหลังของถูกคุมความประพฤติหรือจำเลย

พนักงานคุมประพฤติดำเนินการจัดทำรายงานเสนอศาลเพื่อประกอบความเห็นในการพิจารณา
พิพากษาคดี พนักงานคุมประพฤติต้องทราบถึงประวัติภูมิหลังและประวัติในการกระทำความผิดของจำเลย
ประกอบรายงานเพื่อเสนอต่อศาล โดยต้องตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของจำเลยย้อนหลังเพื่อประโยชน์ต่อ
การสืบค้นประวัติกับการกระทำความผิด เสรีภาพของผู้ถูกคุมความประพฤติหรือจำเลย ทั้งนี้ไม่กฎหมายใดที่
บัญญัติให้พนักงานคุมประพฤติสามารถ เข้าถึงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัลเพื่อประโยชน์ต่อการสืบค้น
ประวัติภูมิหลังของถูกคุมความประพฤติหรือจำเลย

จึงเสนอแนะแก้ไขพระราชบัญญัติคุมประพฤติพ.ศ.2559 ขอแก้ไขใหม่โดยเพิ่มอนุมาตราที่
(17) ของมาตรา 14 บัญญัติว่า “ให้พนักงานคุมประพฤติสามารถตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของจำเลย
ได้ โดยได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมคุมประพฤติ เพื่อประโยชน์และความรวดเร็วของการเสนอรายงานแก่ศาล
หรือผู้ที่มีอำนาจ”